

Komentarz do art. 71 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

"Art. 71. 1. W przypadku gdy rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka nie wypełnia swoich funkcji lub wypełnia je niewłaściwie, starosta zawiadamia właściwy sąd.

2. W przypadku gdy sąd zmieni orzeczenie o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinnym domu dziecka z przyczyn, o których mowa w ust. 1, starosta może rozwiązać z tą rodziną zastępczą lub z osobą prowadzącą rodzinny dom dziecka umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenie rodzinnego domu dziecka, bez zachowania terminu wypowiedzenia.

3. Wraz z zawiadomieniem, o którym mowa w ust. 1, powiatowe centrum pomocy rodzinie informuje sąd o rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka, w których można umieścić dziecko, o osobach spełniających warunki do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, oraz o placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych lub interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych odpowiednich dla dziecka.

4. Do czasu ponownego umieszczenia w pieczy zastępczej, starosta, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, ma obowiązek zapewnienia dziecku opieki i wychowania."

Art. 71 ust. 1 obliguje starostę do powiadomienia sądu rodzinnego o nie wypełnianiu powierzanej funkcji przez rodziną zastępczą (spokrewnioną z dzieckiem, niezawodową, zawodową) lub prowadzących rodzinny dom dziecka lub wypełnianiu tej funkcji w sposób niewłaściwy. Powołany przepis należy powiązać z art. 40 oraz art. 42 pkt 7 ustawy, który wskazuje podstawowe zadania rodziny zastępczej rodzinnego domu dziecka. Ponieważ najwięcej informacji o sytuacji dziecka oraz sytuacji rodziny zastępczej/prowadzących rodzinny dom dziecka posiada organizator rodzinnej pieczy zastępczej, którym nie musi przecież jednostka organizacyjna powiatu, a uprawnienia starosty w zakresie bieżącej kontroli mogą dotyczyć jedynie osób, z którymi starosta zawarł umowę (rodzina zastępcza zawodowa, prowadzący rodzinny dom dziecka), w powiecie powinien zostać wypracowany mechanizm wymiany informacji umożliwiający wykonanie przez starostę nałożonego na niego zadania.

Oczywistym jest, że w treści zawiadomienia do sądu powinny być wskazane konkretne uchybienia w zakresie pełnionej funkcji oraz wskazanie okoliczności potwierdzających potrzebę złożenia zawiadomienia. Ponieważ skutki tak dla dziecka jak i dla rodziny zastępcze/prowadzącego rodzinny dom dziecka są daleko idące uzasadnienie nie może być lakoniczne. Wraz z zawiadomieniem powiatowe centrum pomocy rodzinie informuje sąd o rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka, w których można umieścić dziecko, o osobach spełniających warunki do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, oraz o placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych lub interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych odpowiednich dla dziecka.

W przypadku gdy sąd zmieni orzeczenie o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinnym domu dziecka starosta może rozwiązać z tą rodziną zastępczą lub z osobą prowadzącą rodzinny dom dziecka umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenie rodzinnego domu dziecka, bez zachowania terminu wypowiedzenia. Ustawodawca nie narzucił zatem obowiązku rozwiązania umowy, niemniej jednak dla należy zauważyć, że naruszenie zasad pełnienia funkcji rodzica zastępczego/prowadzącego rodzinny dom dziecka z reguły będzie świadczyć o tym, że osoby takie nie dają rękami należytego sprawowania pieczy zastępczej (art. 42 ust. 1 pkt 1 ustawy).